

Kenzaburô Ôe. *La presa*

Begonya Mezquita / *El trapezi*

Com una peça de *Kamishibai* o teatre de paper japonès, aquesta novel·la breu però intensa narra un episodi en la vida d'un xiquet que abandona la infantesa després de patir una experiència impactant al seu poble, aïllat de la civilització, de dies i costums austers, habitat per éssers innocents i despreocupats, que treballen el camp i practiquen la caça. Els dies transcorren plàcidament en aquest poble castigat per les pluges durant l'hivern fins que arriba l'estiu de banys al mar, l'estació definitiva, l'hora de perdre la innocència, una pèrdua inesperada i punyent que marcarà el protagonista per sempre. Un avió de guerra estavellat als afores de l'aldea esdevé el centre d'atracció sobretot dels infants, que descobreixen "la presa", personificada en un soldat negre. Com una bèstia que cal ensinistrar, la coneixença progressiva que s'estableix entre la colla d'infants, capitanejats per "Morro de llebre", i el soldat, tancat i lligat al celler del magatzem, va adquirint tonalitats diverses: des de la desconfiança total fins el que podríem anomenar amistat.

De l'actuació dels homes del poble però sobretot de la de son pare arriba el punt culminant del relat, l'expulsió del paradís de la infantesa del protagonista a causa d'un enfrontament violent entre els homes, l'infant i *la bèstia*. Aquest xiquet es troba entre dos bàndols convertit en ostatge a contracor i atacat finalment fins que voreja la mort. És a partir de llavors que tot es confon. No suporta la presència de la gent, no se sent atret pels jocs infantils, res no li crida l'atenció; desenvolupa finalment un sentiment de responsabilitat, sobretot vers el germà menut i renuncia a la felicitat, deixat anar per la pèrdua de la innocència.

Relat iniciàtic impregnat d'una tendresa aclaparadora, *La presa* sorprén per un to creixent, per l'impacte colpidor que impregna el desenllaç d'una amarga sensació de derrota, que fa vibrar la fina membrana de l'aire, *cada cop més fosc i impenetrable*. Els qui vam gaudir amb la cruesa i la intensitat d'*Una qüestió personal*, reprenem ara la lectura amb una intensitat molt semblant, una mena de transparència a què ens aferrem.

Potser sí: Kenzaburô Ôe pren l'autoficció com a punt de partida d'una fabulació que arriba lluny pel camí de la inversemblança.